

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

1. INFORMACE O PROJEKTU

Název projektu	Ambulance pro gambling, SANANIM											
Typ služby ¹	KPS	TP	AL	LP	SL	SP	RPTK	DP	SV	IVHJ	D	POR
Žadatel	SANANIM z.ú											
Právní forma	Zapsaný ústav											
Adresa sídla organizace	Ovčí hájek 2549/64a, Praha 13, 158 00											
Zápis ve veřejném rejstříku	Městský soud v Praze U24, ze dne 18.4.2014											
IČO	00496090											
Certifikace	Typ certifikované služby:		AL		Číslo certifikátu:		569/2017					
	Datum udělení:		13.4.2018		Platnost do:		31.12.2022					
Statutární zástupce organizace	Jméno, příjmení, titul		PaedDr. Martina Richterová Těmínová									
	Funkce v organizaci:		Ředitelka									
	Kontaktní adresa		Ovčí hájek 2549/64a, Praha 13, 158 00									
	Tel.					e-mail:	office@sananim.cz					
Osoba odpovědná za realizaci projektu (pokud je jiná než statutární zástupce)	Jméno, příjmení, titul		Bc. Marcel Ambrož									
	Kontaktní adresa		Žitná 51, 110 00 Praha 1									
	Tel.					Tel.						

2. OBSAH A PRŮBĚH PROJEKTU

2.1. Aktivity realizované v rámci projektu a jejich obsah, vývoj a změny oproti žádosti

Ambulance pro gambling (GA) realizovala svoji činnost dle předložené žádosti o dotaci. **Všechny aktivity programu plánované v projektu běžely převážně standardním způsobem i přes omezení způsobené pandemií po celé sledované období.**

Strukturovaný ambulantní program jsme realizovali i přes obtíže standardním způsobem. Velmi malá část klientů v tomto roce využila online kontakt, obvykle přes platformu ZOOM, jednalo se ponejvíce o klienty, kteří z pracovních důvodů nemohli využít kontakt face to face (profesionální sportovci, zaměstnání mimo Prahu, ČR nebo i kontinent).

Povedlo se nám tak udržet standardní program individuálních konzultací a skupinových setkání face to face beze změn. Vždy tomu předcházela dohoda s klientem, dodržovala se bezpečnostní opatření, klienti oceňovali možnost konzultací osobně. **V roce 2021 jsme navíc rozšířili program o další léčebnou skupinu.**

Na podzim roku 2017 GA získala Certifikaci odborné způsobilosti – Ambulantní léčba, kterou uděluje RVKPP, a rovněž je od 1. 11. 2017 registrovanou sociální službou MPSV – Odborné sociální poradenství. Dále se nám podařilo získat akreditaci pro podávání insolvenčních návrhů. **Na podzim roku 2021 byla GA zařazena do Krajské/Základní sítě sociálních služeb HMP**, což přispěje k větší stabilitě služby. Zařazení Ambulance pro gambling do základní sítě sociálních služeb považujeme za potřebné také kvůli narůstajícímu počtu problémových a patologických hráčů s trvalým bydlištěm na území hl. m. Prahy, případně zde žijících a pracujících.

V roce 2021 jsme po roční pauze realizovali výroční skupinu/setkání pro ex-klienty a aktuální klienty v Café Letka. Letošního setkání se účastnilo 21 klientů, celý tým, 7 klientů bylo oceněno za tříleté fungování/abstinenční. Setkání provázela hudba, hudbu doprovázela zpěvná skupina, seznámení klientů s dosavadním působením a vývojem GA, většina prostoru byla vyhrazena především pro klienty ke sdílení svých témat, úspěchů, ale také starostí.

2.1.1. Léčba v GA

Ambulantní strukturovaný program

Základem léčebného procesu je strukturovaný ambulantní program. Program se skládá ze dvou povinných fází (1. a 2. fáze) a jedné fáze doporučené – následně 3. fáze.

V průběhu 1. fáze klienti dochází na individuální konzultace zaměřené na řešení akutních problémů vyplývajících z důsledků hraní/sázení (diagnostika závažnosti problému). Pokud od hraní/sázení abstinují, mohou přestoupit do 2. fáze.

Zde se program rozšiřuje o pravidelná skupinová setkání, která se zaměřují především na podporu v abstinenci (stabilizaci a udržení), prevenci relapsu (předcházení opětovnému hraní/sázení), porozumění a nápravu vztahových problémů apod. Dále se hlouběji věnují své finanční situaci a nabízíme i partnerská/rodinná setkání. 3. fáze je zaměřena na doléčování (následnou péči), je dobrovolná, jedná se o doporučenou aktivitu ve formě skupinových setkání orientovaných na udržení a prohloubení pozitivních změn po léčbě.

První dvě fáze jsou bezplatné, ve 3. fázi si klienti na léčbu přispívají. Více na: <http://www.sananim.cz/gambling-ambulance.html>

Nabízené služby:

- ambulantní léčba a následná péče (doléčování)
- individuální poradenství, koučink a terapie
- diagnostika a nalezení vzorce rizikového chování v souvislosti s hráčstvím
- individuální nastavení léčebného plánu
- podpůrná skupina pro abstinující hráče (tematicky orientovaná zahrnující prevenci relapsu – zamezení návratu k aktivnímu hraní)
- následná skupina pro abstinující hráče
- dluhové a všeobecné právní poradenství
- sociální a pracovní poradenství
- zprostředkování služeb jiných odborných zařízení
- krizová intervence
- poradenské a terapeutické služby rodičům a dalším blízkým osobám

2.1.2. Dluhové a právní poradenství v GA

Bezplatné právní poradenství v zařízení Gambling ambulance **za rok 2021 využilo 83 klientů**, mnoha dalším pak bylo nad to poskytnuto jednorázové poradenství v anonymním režimu, kdy byly jednorázově sděleny právní informace (např. edukace stran tzv. milostivého léta a způsobů jeho využití – viz níže), což k vyřešení či zlepšení sociální situace těchto lidí stačilo.

Klientům je pak poskytováno především dluhové poradenství. Tuto problematiku jsme schopni s nimi řešit komplexně, a to včetně poskytování bezplatných služeb v oddlužení. Pokud jde právě o služby v oddlužení, pak v našem zařízení za rok 2021 bylo zpracováno a podáno 11 návrhů na oddlužení spojených s insolvenčním návrhem, s dalšími klienty na oddlužení pracujeme. Ve všech dotčených insolvenčních řízeních, kde již bylo nějak soudem rozhodnuto, pak platí, že návrh byl úspěšný (tj. oddlužení bylo povoleno a u déle trvajících řízení, pak i schváleno).

Specifikem závěru tohoto roku bylo pak řešení tzv. milostivého léta, kdy jde o časově omezenou možnost (akce probíhá od 28.10.2021 do 28.1.2022), kterou přinesla velká novela E.Ř. a O.S.Ř. (zákon č. 286/2021 Sb.). Díky tomuto institutu se pak klienti mohou zbavit některých exekucí vedených soudními exekutory (těch s „veřejnoprávními“ oprávněními) při snížené úhradě (jistina + paušalizované náklady exekuce). Řada našich klientů se rozhodla toto využít nebo ještě využije, přičemž jim poskytujeme při řešení této věci maximální pomoc a podporu, kdy jim pomáháme řešit i jisté komplikace ze strany některých exekutorů apod.

Poskytovány jsou klientům ovšem stále i informace prakticky ze všech odvětví práva, tedy všeobecné právní poradenství. Naši klienti v tomto roce velmi často řešili například vedle otázek z obecného občanského práva i otázky spadající do oblasti rodinného, pracovního či i trestního či správního práva. Poměrně často jsme řešili např. otázky týkající se opatrovnictví a omezení svéprávnosti.

Samozřejmě poskytování sociálních služeb v Gambling ambulanci bylo v roce 2021 i nadále ovlivňováno pandemií spojenou s onemocněním covid 19, a tedy stále platí, že oproti období „před covidem“ je mnohem větší objem služeb poskytovaných prostředky komunikace na dálku, a to e-mailem, telefonem, eventuálně pomocí videohovorů.

2.2. Vývoj a případné změny cílové populace

V roce 2021 jsme pracovali s 278 klienty v programu GA. Z toho bylo 18 rodinných příslušníků (absolvovali převážně 1-3 společná sezení), **dále jsme byli v kontaktu se 49 klienty v anonymním režimu** – osoby povětšinou v jednorázovém kontaktu, mnohdy jako doprovod klienta (manželky, rodiče, standardně se účastnili obvykle 1.kontaktu na přání klienta), případně s žádostí o setrvání v anonymitě, nebo klienti, kteří využili jednorázové právní poradenství. **Dále jsme byli ve zprostředkovaném kontaktu se zhruba se 100 klienty**, obvykle se jednalo o telefonické, e-mailové poradenství, značná část této klienteli byli rodinní příslušníci hazardních hráčů, často v zoufalé dluhové situaci, typický rozhovor jes partnerkou nemotivovaného hráče s vysokými dluhy, která se obává budoucího vývoje, ztráty bydliště apod, tuto klientelu odkazujeme na Poradu pro rodiče SANANIM.

Celkem se tedy jedná o 327 osob + cca 100 osob neidentifikovatelných, vedených jako kontakt po telefonu či e-mailem.

Co se týče charakteristiky klientů

- převažují klasičtí „čistí“ gambleři či sázkaři (187osob, 67,5 %),
- 63 klientů uvádí polyvalentní závislost (22,7 %), z toho majoritně pervitin 46 osob

- jiná nelátková závislost 5 osob (1,8 %)
- blízkých hráčů evidujeme celkem 18 (6,5 %)

Tab. Primární formy hazardu/typologie hry v roce 2021 (v %)

Forma hazardu	Hraní kasina/online	sázení online	gaming / burza	kombinace sázky/hraní
2021	34	41	3,6	21,4
2020	39	42	1,5	17,5
2019	39	44	1	16

V roce 2021 jsme pracovali v ambulanci s **celkem 260 klienty hráči**, z toho **211 bylo mužů (81,5 %), 48 žen (18,5 %), dalších 18 osob jsou osoby blízké**. V tomto roce ubylo 15 rodin oproti roku 2020 z celkového počtu klientů.

Zhruba 2/3 žen uvádí kombinaci návykových látek a gamblingu, i v roce 2021 se vyskytuje několik odlišností u žen – 1 klientka nakupování, 1 klientka denní nakupování losů, většina žen hraje online výherní automaty, ruletu. U mnohých klientek se gambling vyskytoval opět majoritně jako nástroj automedikace, hraní jim přináší klid, útěchu, únik z reality a psychických problémů. Muži oproti tomu hrají/sázejí z touhy po vzrušení, z potřeby vyhrát zpět prohrané vložené finance. 21 % sázkařů uvádí problém s klasickým hraním, nebo klasický hazard, poker v minulosti. Uvádíme jako „kombi“.

Všichni sázkaři využívají online prostor pro kurzové sázení, často jsou registrováni u více sázkových kanceláří, mají svůj hráčský účet napojen na svůj bankovní účet, tak aby hra nebyla přerušována a případné „dobíjení hráčského kreditu“ probíhalo bez komplikací. Sázkaři mají vesměs zkušenosti s live sázkami, kdy se dá vsadit téměř na cokoli v probíhajícím utkání, zápase, třeba i 100x za večer! Tento aspekt hry vedl u všech k značným dluhům.

U gamblersů převažují výherní automaty online, několik klientů udává primární problém s ruletou či s hraním blackjacku. Často se shodují na iniciační formě hazardu, a to na pokeru – pobočkovém i online. Začínali s pokerem, který se časem stal nedostatečným, a přešli na výherní automaty či jinou formu hry.

Senioři a hazard

V letošním roce evidujeme 7 osob 60 let+, nejstarší je 70 muž, v VŠ vzděláním, bývalý komunální politik. Dále žena – 72 let. V kategorii 55+ registrujeme dalších 6 osob, celkem se tedy jedná o 13 klientů. V rámci anonymních klientů se na nás obrátilo odhadem dalších 15 osob 55+.

Ojediněle nastoupí klienti 60+ do skupinového programu, letos byla v léčebné skupině pro 2.fáze 1 klientka, 67 let. Tato klientka bude pokračovat i v doléčování. Důvodem jsou zřejmě značné generační rozdíly, tato klientka je v průměru o více jak 30 let starší než běžný klient ve skupině, a dále značný stud (především u žen). Tématem do budoucna v případě setrvalého růstu zájmu seniorů o naše služby je otevření specifické skupiny pro tuto věkovou kategorii.

Online prostor

Hazard se dle našich zkušeností postupně, možná definitivně přesouvá do online prostoru.

Důvodem je zákon z roku 2016, který zásadně upravil provozování živých her v kasinech a hernách, dále zákonné vyhlášky obcí a měst, které často zcela omezily živý hazard na svém území (Brno, Praha 2, např), dále postupné zavírání především heren a nonstop barů s hracími automaty, které nedosáhly na licenci, ale také stále lepší technologické možnosti provozovatelů online hazardu.

V roce 2020–2021 této situaci samozřejmě přispěla i epidemiologická situace spojená s uzavřením mimo jiné i heren a kasin. Již od roku 2016 poskytují klasické sázkařské společnosti i klasický hazard online (automaty, karty, ruleta, apod), hráči mají instalované aplikace provozovatelů, **mohou hrát 24 hodin denně** s neomezenými prostředky, z domova, v práci, v MHD, kdekoliv, kdykoliv.

Hráčům jsou nabízeny různé bonusy, obvykle finanční, pokud budou hrát/sázet více, v případě delší časové prodlevy mezi hraním/sázením jsou kontaktováni provozovateli s nabídkou mimořádných bonusů do hry/sázky. Online hraní/sázení s sebou přináší i značná rizika.

Sázkaři, sázení a sport

Větší polovina všech klientů GA sází online, všichni tzv. live sázky. Specifikem sázkařů je tzv. „expertní přístup“, tj. sázení na sportovní výsledky znamená znalost daného sportu, aktivní sportování, mnoho sázkařů jsou profesionální sportovci v různých sportovních odvětvích. Evidujeme i několik reprezentantů ČR v různých sportech.

Iniciace, první zkušenosti se sázením jsou u této cílové skupiny obvykle kolem 13 roku věku, první sázení s otcem na pobočce, nebo sází celý tým a trenér sázky zajišťuje a podporuje. Dle našich několikaletých zkušeností a informací od sázkařů sportovců je zamořenost sázením v cílové populaci aktivních nebo profesionálních sportovců opravdu značná. Sázení se objevuje ve všech typech týmových sportů, sportovci spolu řeší tipy na zápasy, chlubí se výhrami, o prohrách nehovoří.

Odhadujeme, že zhruba 80 % sportovců v týmových sportech má zkušenosti se sázením, v pásmu problémového sázení může být tak 1/3 z nich!

Jedná se o „neviditelnou populaci“, hazardní hraní/sázení je do značné míry individualizovaná činnost, v online prostoru je téměř nemožné poskytovat HR služby, hazardní hráči/sázkaři nevytváří žádné „komunity“, neexistuje něco, jako „drogová scéna“, vše je skryto v online prostoru, hráči/sázkaři obvykle svůj hazard tají před okolím, často po několik let.

Online sázky formou live sázek s sebou přináší též rychlejší přenos financí z bankovního účtu na hráčský účet, ztrátu hodnoty peněz (hráč/sázkař dokáže vyhrát/prohrát za 1 večer třeba 1 000 000,- Kč), vyšší zadluženost apod.

Kriminalita a hazard

Za 2021 evidujeme jednotky klientů kteří jsou trestně stíháni v důsledku hazardního hraní. Obvykle se jedná o defraudace, typický klient v roce 2021: účetní, defraudace 3. 500 000 Kč za 3 roky, klient tímto financoval kurzové sázení na sport. Soudy udělují těmto osobám vždy podmíněčné uložení výkonu trestu, často na dlouhou dobu. Jedná se o prvopachatele se schopností splácet své dluhy.

Suicidalita a hazardní hráči

V tomto roce registrujeme nárůst suicidálních tendencí u cílové skupiny. Jedná se zhruba o 40 % provokontaktů. V těchto případech klienti nevidí možné řešení své situace, velké dluhy,

rozpad vztahů, vliv může mít i pandemická situace. U těchto klientů pracujeme s krizovými plány, úzce spolupracuje s psychiatrem.

Hazard v době pandemie

V roce 2020–21 v důsledku vládních nařízení byly zavřeny často herny a kasina. Dále vzhledem k dalším omezením, např. společenským, sportovním, ale také kvůli home office evidujeme nové hráče, kteří začali, nebo po abstinenci recidivovali během tohoto období. Majoritně se jedná o osoby mezi 20–30 rokem věku, kteří často uvádějí nudu, práci z domova, nemožnost aktivně sportovat a žít jako příčinu hazardního hraní.

Rejstřík fyzických osob vyloučených z účasti na hazardních hrách

Do Rejstříku vyloučených osob zapisovány fyzické osoby:

1. které pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi, s výjimkou mimořádné okamžité pomoci, podle zákona upravujícího pomoc v hmotné nouzi a podle zákona upravujícího životní a existenční minimum,
2. které jsou starší 18 let a jsou s osobou podle písmene a) společně posuzovanou podle zákona upravujícího pomoc v hmotné nouzi a podle zákona upravujícího životní a existenční minimum,
3. vůči kterým je pravomocně zjištěn úpadek podle zákona upravujícího úpadek a způsoby jeho řešení,
4. kterým bylo uloženo předběžné opatření zákazu her a sázek podle zákona upravujícího trestní řízení,
5. kterým bylo uloženo přiměřené omezení a přiměřená povinnost zdržet se hazardních her, hraní na hracích přístrojích a sázek nebo ochranné léčení spočívající v léčbě závislosti na hazardních hrách podle trestního zákoníku, nebo
6. které o zápis samy požádají.

Od 20.12.2020 funguje tento rejstřík pod Ministerstvem financí. V oblasti závislostí se jedná o ojedinělý nástroj, který klienti GA využívají jako preventivní opatření. Možnost sebevyloučení z hazardních her je také signál pro blízké okolí hráče – „myslí to vážně“, „máme jistotu, že se k tomu nevrátí“, rodiny hazardních hráčů vnímají rejstřík jako jediný důkaz o tom, že daná osoba/hráč opravdu nehraje.

Vnímáme také negativa rejstříku: dle našich informací z telefonických a mailových komunikací a informací od jiných klientů je rejstřík a zápis do něj brán jako řešení problémů s hazardem. Tato část cílové skupiny skrze sebevyloučení přestane hrát (sebevyloučení je v trvání 1 roku, poté to daná osoba může zrušit), ale nevyužije žádnou odbornou službu, neřeší příčiny, mechanismy vzniku a trvání hazardního hraní.

Další charakteristiky cílové skupiny v roce 2021

Velmi zajímavé je vzdělanostní složení klientely ambulance. 84,5 % klientů má středoškolské až vysokoškolské vzdělání, 10 % klientů je vyučeno, pouze 5,5 % klientů má základní vzdělání, průměrný věk činí 36 let.

Tab. Vzdělání ambulantních klientů v roce 2021 (typ dokončeného vzdělání v %)

Rok	ZŠ	SOU	SŠ	VOŠ	VŠ
2019	3	25	49	1	22
2020	5,5	11	51	5,5	27
2021	5,5	10	56	3,5	25

Co se týče zaměstnání, **všichni klienti pracují, často na velmi kvalifikovaných pozicích, s průměrným až nadprůměrným příjmem.** Evidujeme policisty, také ale stavební inženýry, IT pracovníky, pracovníky z bankovní a finanční sféry, kvalifikované řemeslníky, zaměstnance státní správy a municipalit, sportovce apod.

Průměrný dluh v roce 2021 činí více než **810 000** korun. **Odhadované investice do hraní/sázení klienti uvádějí mezi 100 000 až 15 miliony korun na 1 osobu.** Často se setkáváme s nuceným prodejem majetku (střechy nad hlavou), kdy hráč hledá finanční zdroje všude, kam dosáhne.

Financování hazardu

Klienti GA obvykle začínají s vlastními penězi, v průběhu hráčské kariéry a proher financují gambling obvykle skrze bankovní úvěry, pokud již toto nefunguje, přechází na nebankovní půjčky, a nakonec často v době velkých dluhů, kdy jim žádná bank/nebankovní instituce již nepůjčí a jsou po splatnosti, tak někdy přichází na řadu nutnost prodeje nemovitého majetku. Není výjimkou, že klient „prohraje“ byt, dům v osobním vlastnictví, nebo musí nemovitost zanést do insolvenčního řízení. Klienti často mají potíže formulovat částku vloženou do hazardu.

Společným jmenovatelem pro kontaktování naší služby byl u klientů obrovský stres a tlak (dlouholeté tajení hraní před rodinou, v zaměstnání), **dluhy v rozpětí 20 000 až 11 milionů korun.** Tato klientela se většinou na nás obrací okamžik před „zhroucením situace“ nebo v průběhu tohoto „zhroucení“. Registrujeme i defraudace firemních financí a z toho vyplývající trestně právní stíhání.

Blízké osoby hráčů

V roce 2021 standardního fungování programu GA jsme pracovali v rámci kontraktu o rodinném poradenství **s 18 rodinnými příslušníky.** Jedná se obvykle o manželky/partnerky hráčů, často své muže doprovází již na 1. kontakt se službou. Další část těchto osob přichází poté, co se partner/hráč přiznal k hraní a dluhům, další část jsou celé rodiny, které jsou zasaženy dluhy, zde společně s právníčkou řeší tuto problematiku – **49 osob** vedených také jako anonym.

Dalších zhruba **100 osob kontaktovalo GA z různých důvodů:** zájemce o službu apod., tito klienti zůstali v anonymním kontaktu, nemají podepsaný kontrakt, potřebná intervence, poradenství jim bylo ale poskytnuto – jedná se o telefonické a e-mailové poradenství.

3. HODNOCENÍ A VÝSLEDKY

3.1. Kritické zhodnocení úspěšnosti projektu

Ambulance pro gambling je od zahájení své činnosti plnohodnotnou součástí SANANIMu. Program funguje, klienti docházejí do programu celkem spolehlivě.

Za nejpodstatnější považujeme fungující přímou práci s klienty. Je vytvořena struktura programu, který je naplňován ve dvou základních liniích. Při zahájení spolupráce s klientem provedeme společně zhodnocení stavu klienta, uzavřeme kontrakt a dohodneme se na individuálním plánu. Další práce s klientem pak probíhá v linii adiktologické, tj. zvládnutí patologického hraní, a v linii právně sociální, tj. zvládnutí předluženosti a dalších sociálních obtíží klienta.

Předpokládaný počet klientů pro rok 2021 byl 300 včetně rodinných příslušníků. Počet klientů **za rok 2021** však i s rodinnými příslušníky v programu **dosáhl počtu 278** (260 klientů, 18 blízkých osob), **což** představuje mírný pokles oproti plánu (v roce 2020 jsme pracovali s celkem 274 osobami, 241 klientů, 33 rodinných příslušníků, roce 2019 se jednalo o 325 osob, 273 klasických klientů, 53 blízkých osob).

Nicméně jsme poskytli služby/konzultace i 49 osobám v anonymním režimu face to face, dále cca 100 osob se na nás obrátilo telefonicky, e-mailem.

V roce 2020 jsme poskytli služby/konzultace 178 osobám v anonymním režimu (v roce 2019 122 osob). Statistický mírný propad přikládáme složité situaci s epidemiologickou situací, kdy se nás často telefonicky obraceli osoby z cílové skupiny, které nakonec z různých důvodů neuskutečnily osobní setkání.

Jako velmi přínosná se ukazuje spolupráce a podpora rodiny. Letos evidujeme pouze 18 rodinných příslušníků face to face, což oproti předchozím rokům propad. Větší část rodin se na nás obracela telefonicky. V roce 2020 jsme evidovali 33 rodinných příslušníků, se kterými jsme v roce 2020 pracovali (v roce 2019 - 52 blízkých). V rámci partnerských sezení (muž/hráč – partnerka) jsme řešili témata spojená s důvěrou v další pokračování vztahu, osobní prožívání problému takto zasaženou blízkou osobou, nastolujeme pravidla ohledně rodinných financí a pojistky/kontroly peněz daného hráče. Setkáváme se také s tím, že klient je schopen říct pravdu o svém hraní své partnerce až zde v ambulanci.

Pokud jde blízké osoby hráčů, značně problematické je zadlužení celé rodiny. V případě manželů se jedná o SJM, kdy může být ohrožena exekucí i manželka, jindy se jedná o převedení rizikových, nesplácených úvěrů na děti apod.

U takto zadlužených klientů dopadá toto břímě obvykle na celou rodinu. Setkáváme se např. se ztrátou vlastního bydlení v důsledku dluhů z hraní, s radikálním omezením rodinných rozpočtů do budoucna, jelikož muž-hráč je v insolvenční, v exekucích, např. 1 milion korun. Tento dopad evidujeme i u dětí gamblerů (ekonomická situace rodiny jim nedovolí na příštích 5 let dopřát si cokoli navíc mimo školní docházku)

Při práci s klienty postupujeme dle standardů léčebné péče: vstupní zhodnocení, krizový plán, obecně důraz na plánování, individuální poradenství zaměřené na rychlou intervenci/regulaci gamblingu, prevenci relapsu, doporučujeme práci s rodinou/blízkými. Ambulantní léčba trvá obvykle při absolvování obou fází programu 6 měsíců. Z dosavadních zkušeností vyplývá, že klienti dokážou abstinovat, a to v majoritě případů, po celou dobu kontaktu s GA.

3.2. Popis spolupráce se zařízeními v síti péče o uživatele drog

V roce 2021 jsme nejvíce spolupracovali se ambulantními programy SANANIMu, ale spíše na odborné úrovni. Co se týká klientů, mizivá část přichází z jiných programů organizace, spíše naopak GA odesílá pravidelně rodiče, partnerky na dlouhodobou terapii do PPR.

Každoročně evidujeme několik klientů z PL Bohnice, PL Havlíčkův Brod, majorita klientů si nás vyhledá na internetu. Aktivní jsou v tomto zejména partnerky hráčů, které často iniciují kontakt partnera-hráče s GA jako podmínku setrvání vztahu. V roce 2021 i nadále probíhala spolupráce s PL Havlíčkův

Brod ohledně přeposílání klientů GA do pobytové léčby, výhodou je tamní adiklogické personální zázemí a též skupinový program pro gamblery.

Dále i nadále probíhá spolupráce s programy v rámci A.N.O.

3.3. Zhodnocení vývoje klientely, počtu klientů a výkonů

Ve sledovaném období jsme byli v kontaktu s **celkem 327 osobami, v rámci programu jsme pracovali s 278 klienty GA**. Z toho bylo 18 rodinných příslušníků (absolvovali převážně 1-3 společná sezení), dále jsme byli v kontaktu se 49 klienty v anonymním režimu – osoby povětšinou v jednorázovém kontaktu, mnohdy jako doprovod klienta, případně s žádostí o setrvání v anonymitě, dále se cca 100 osobami telefonicky, mailem formou poradenství.

Tab. Meziroční srovnání počtu klientů

Rok	Celkový počet klientů	Klienti hráči v programu GA	Blízké osoby klientů v programu GA	V anonymním režimu
2016	187	104	83	nevidováno
2017	443	213	38	182
2018	431	303	37	91
2019	441	273	52	122
2020	452	241	33	178
2021	327	260	18	49/100*

* 100 osob pouze formou telefonického a e-mailového poradenství

5.3. Kontakty a výkony

Rok	Kontakty přímé	Kontakty nepřímé	Výkony přímé	Výkony nepřímé
2018	2 518	3 184	4 936	6 566
2019	2 698	3 186	4 648	7 338
2020	2 363	3 243	4 360	8 800
2021	2 439	2 636	4 272	7 916

V roce 2021 evidujeme 2 439 přímých kontaktů, 2 636 nepřímých. Přímých výkonů jsme poskytli 4 272, nepřímých 7 916. Celkem se jedná o 12 188 výkonů.

Za rok 2020 evidujeme 2 363 přímých kontaktů, 3 243 nepřímých kontaktů. Přímých výkonů jsme poskytli 4 360, nepřímých 8 800, celkem tedy 13 160 výkonů.

Z klientů/hráčů převažují klasičtí „čistí“ **sázkaři**, registrujeme úbytek klasických gamblerů (automaty v hernách), což přičítáme novému hazardnímu zákonu, vytlačení heren z měst a obcí, přesunu na online trh. Klienti s polyvalencí nejsou ve výkaznictví RVKPP nikde uváděni, proto je uvádíme dle konkrétní drogy, což značně zkrusluje statistiku a výkaznictví pro RVKPP.

V rámci nepřímých výkonů pracuje převážně právnička v rámci řešení oddlužení klientů, poskytla 46 500 minut (775 hodin) v rámci nepřímých výkonů – úkon pro klienta právní oblast! Letos evidujeme i nárůst výkonů/klientů v rámci poradenství po telefonu, celkově méně výkonů oproti roku 2020.

5.3.2. Léčebný program

Skupinový program

V rámci programu běží souběžné 2 typy skupin – léčebná a doléčovací. V roce 2021 jsme rozšířili počet skupin na 4 skupiny, 2 léčebné, 2 doléčovací.

Léčebná skupina pro 2.fáze

V roce 2021 bylo realizováno celkem 66 skupin 2. fází léčby. Všechny skupiny byly realizovány na živo, tj. v prostorách Gambling ambulance. V online prostoru tak nebyla v letošním roce realizována žádná ze skupin 2. fáze léčby.

S ohledem na velký zájem klientů o docházku do skupiny 2. fází, byli po přechodnou dobu – tj. od 15.4. do 12.8. realizovány dvě paralelní skupiny současně.

V průběhu skupin byla dodržována preventivní opatření spojená s onemocněním COVID-19 – všichni účastníci používali respirátory, docházelo k pravidelnému větrání místnosti a dodržovány byly též potřebné rozestupy.

V roce 2021 se skupiny 2. fází léčby zúčastnilo celkem 48 klientů (46 mužů a 2 ženy), jejichž průměrný věk činil 34 let. Nejvíce byli ve skupině zastoupeni sázkaři (28 osob), následovali klienti s kombinovanou formou hazardu (11 osob) a hráči automatů (7 osob). Skupiny druhých fází se v letošním roce účastnil také 1 klient s problémovým obchodováním na burze a 1 klientka, která docházela do programu z důvodu problémů s nakupováním.

4 klienti, kteří v roce 2021 docházeli do skupiny, vypadli v průběhu docházky do skupiny z kontaktu, 3 klienti ukončili své působení ve skupině na vlastní žádost, 3 klientům byla po dohodě docházka do skupiny z důvodu opakovaných absencí ukončena, 2 klienti byli z důvodu porušení kardinálního pravidla ze skupiny vyloučeni a 1 klientovi byla z důvodu dekompenzace docházka do skupiny do doby stabilizace přerušena.

Na skupině jsme se pravidelně setkávali v průměru se 7 klienty. Minimální počet účastníků – klientů na skupině byl 2, maximální 12. Nejčastějšími tématy, jimiž se klienti v průběhu skupinového sezení zabývali, byly: spokojenost/nespokojenost v životě v abstinenci, vztahy s blízkými (lhaní, manipulace), tíživá životní situace (dluhy, exekuce), prevence relapsu apod.

Základní léčebný program ukončilo v roce 2021 úspěšně – rituálem 25 klientů (23 mužů a 2 ženy), z toho 14 klientů (12 mužů a 2 ženy) se rozhodlo pro pokračování v doléčovací skupině. Klienti, kteří v roce 2021 docházeli do skupiny a v témže roce ji opustili, strávili v **základním programu v průměru 160 dní** a absolvovali 11 skupin.

7 klientů, kteří v roce 2021 do skupiny nastoupili pokračuje v docházce do skupiny i nadále – tj. v roce 2022.

ČTVRTEČNÍ SKUPINA – 2. léčebná

Z důvodu naplnění kapacity pondělní skupiny a velkého zájmu klientů byla dne 15.4. otevřena druhá léčebná – „čtvrteční“ skupina. Do skupiny nastoupilo současně 9 klientů (samí muži), v průběhu května a června pak byla skupina o další 3 klienty – muže, doplněna.

Skupina byla ukončena ke dni 12.8.2021. Klienti pokračovali v docházce do pondělní skupiny

Skupina byla koncipována jako polouzavřená, až uzavřená. Výhodou byla stejná výchozí pozice pro všechny členy skupiny, nevýhodou naopak absence „zkušených“ členů skupiny, nemožnost navazovat na „dobrou praxi a zaběhané pořádky“ a potřeba věnovat zvýšenou

pozornost tvorbě vstřícného prostředí pro členy skupiny. Vytváření skupiny od nuly mohlo být příčinou větší potřeby některých klientů vymezovat se vůči ostatním členům a snaha o vytváření podskupin s nějakým společným sjednocujícím prvkem (mladí X staří, sázkaři X hráči...). Vytváření „neutrálního“ prostoru tak bylo třeba věnovat více pozornosti, než v již dlouho fungující otevřené skupině.

Opuštění skupiny prvním klientem bylo klienty více vnímáno jako destabilizující a ohrožující celou skupinu, možná opět v porovnání s průběžnými nástupy a odchody ve skupině otevřené.

Druhou léčebnou skupinu lze po této zkušenosti zcela jistě využít v případě výrazného převisu klientů, je ale třeba do budoucna počítat s trochu jinou dynamikou ve skupině a s možným sloučením obou skupin v jednu, v okamžiku úbytku klientů je třeba počítat jako s legitimní možností vývoje. Další alternativou může v budoucnu, v případě opakovaného otevření paralelní skupiny, být dokončení cyklu cca. 15 skupinových setkání, ukončení docházky klientů rituálem a případný přechod později nastoupivších klientů do otevřené skupiny a jejich dokončení léčby tamtéž.

Doléčovací/růstová skupina

V roce 2021 jsme realizovali **celkem 50 růstových skupin**, 2 skupiny byly na jaře zrušeny, 1x z důvodu výjezdní porady týmu, 1x z důvodu státního svátku. Z celkového počtu jsme realizovali 1 skupinu na platformě ZOOM.

Do této skupiny během roku docházelo **celkem 32 klientů**, z toho **6 žen**, v průběhu roku **řádně skupinu ukončilo 14 klientů**.

Realizujeme 2 doléčovací skupiny, klienti jsou tak rozděleni již od roku 2020 vzhledem k pandemické situaci, dochází do svých skupin s frekvencí 1 x za 14 dní.

Skupina se zaměřuje na udržení pozitivních změn dosažených v léčebném programu GA, téma hazardu bývá minoritní. Průřezovým tématem většiny skupin bývá VZTAH, a to v různých podobách. Hazardní hraní ovlivnilo u téměř všech klientů jejich vztahy s blízkými, především na úrovni důvěry, ale i socioekonomických dopadů dluhů z hazardního hraní. Získání důvěry blízkých bývá složité, trvá různou dobu, v některých případech neúspěšně. Většina klientů proto téma vztahů řeší na skupině, je to pro ně obvykle jediná platforma, kde mohou sdílet, býti vyslyšeni, posílení.

Dalším tématem je např. život v insolvenční (prolíná se s tématem vztahů), kdy obvykle mají klienti insolvenční na dobu 5 let, minimální příjem s nutností ekonomicky zabezpečit/přispět primární rodině. S tím se pojí téma viny, kterou řada klientů pocituje za svůj hráčský život a jeho důsledky pro blízké, jedná se především o důsledky pro partnerku a děti. Tato vina je jim v rámci partnerského/rodinného soužití často předkládána.

V rámci skupiny pracujeme na podpoře a uvědomění klientů, že mají i silné stránky, leccos v životě dokázali, podporujeme klienty v jejich pozitivních krocích a plánech. Do skupiny dochází 1 klientka od roku 2018, další přicházejí průběžně.

Individuální poradenství a terapie

V roce 2021 jsme poskytli **202 klientům individuální poradenství, 3303 výkonů, 16,35 výkonů na 1 klienta, srovnatelně jako v roce 2020.**

Dále jsme poskytovali **individuální psychoterapii**, je určena pro osoby, které absolvovaly náš program a mají zájem nadále pokračovat v individuální rozvojové terapii. Tuto službu jsme poskytli **2 osobám v objemu 42 výkonů.**

S indikovanými jedinci pracujeme dlouhodobě v bezplatném individuálním režimu. Jedná se o klienty, kteří mají duální diagnózu – tj. závislost s přidruženou duševní chorobou. Zpravidla se jedná o schizofrenní a afektivní poruchy. Pro tyto osoby je náročnější udržet hazard na nule, mnohdy nastavujeme pravidla kontrolovaného hraní. Snažíme se spolupracovat i s dalšími zdroji v okolí daného klienta (psychiatr, casemanager, opatrovník, rodina, apod.)

Vstupní zhodnocení stavu klienta

V roce 2021 evidujeme 138 1. kontaktů. Dalších téměř 30 osob na smluvené setkání nedošlo. U 8 osob šlo o opakovaný vstup do programu.

Zhodnocení vývoje klientely, počtu klientů a výkonů pro MČ P3

Praha 3

V roce 2021 jsme pracovali s 11 klienty hráči a 1 rodinou z Městské části Praha 3. Z klientů se jedná o 10 mužů a 1 ženu, která je v péči Gambling ambulance od roku 2018 a dochází do doléčovacího programu. Průměrný věk těchto osob je nad 40 let, 4 osoby s VŠ vzděláním, všichni zadluženi, z toho již 2 klienti v insolventci.